

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการรายงานประเมินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

วิธีดำเนินการประเมิน

1. รูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ครั้งนี้ ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D.L., 1990, p. 123) ซึ่งมีรูปแบบการประเมินใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation)

2. ประชากรที่ใช้ในการประเมิน

2.1 ประชากร ประกอบด้วย ครูและนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดในปีการศึกษา 2562 จำแนกเป็นครู จำนวน 66 คน และนักเรียนนักศึกษา จำนวน 2,090 คน รวมจำนวน 2,156 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครูและนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ในปีการศึกษา 2562 จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 66 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักศึกษา จำนวน 327 คน รวมจำนวน 393 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักศึกษาด้วยการเปิดตาราง Krejcie & Morgan และเลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักศึกษาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของนักเรียนนักศึกษาตามสาขาวิชาในแต่ละชั้นปี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ และแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา จำนวน 1 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับครู ถามเกี่ยวกับการประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ และค่าความเที่ยงเท่ากับ .80

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครู ถามเกี่ยวกับการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .89

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับครู ถามเกี่ยวกับการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนนักศึกษา ถามเกี่ยวกับการประเมินด้านผลผลิตโดยประเมินนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าของนักเรียนนักศึกษา ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามสำหรับครูและนักเรียนนักศึกษา ถามเกี่ยวกับการประเมินด้านผลผลิตของโครงการโดยประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ และได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .86

แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ผู้ประเมินได้ดำเนินการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ เป็นการประเมินความเหมาะสมของด้านบริบทของโครงการและประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากครู จำนวน 66 คน ในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 66 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 66 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ เป็นการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการ โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในช่วงก่อนปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 66 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 66 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังเสร็จสิ้นโครงการ เป็นการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากครู จำนวน 66 คน และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักศึกษา จำนวน 327 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 393 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 393 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา รวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินด้านบริบทของโครงการ การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลการประเมินผลผลิตของโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) ข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา

วิเคราะห์ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยคำร้อยละ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าของนักเรียนนักศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการประเมิน

1. ผลการประเมินด้านบริบทที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิค

แม่สอด พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการในภาพรวมครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารได้สร้างความตระหนักในเรื่องการพัฒนาห้องสมุด รองลงมามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยสำรวจความต้องการพัฒนาห้องสมุดเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนเรื่องเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องวิทยาลัยจัดเตรียมห้องสมุดเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้

สรุปผลการประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุด

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการในภาพรวมครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาห้องสมุด รองลงมามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องคู่มือ/เอกสารแนะนำการใช้ห้องสมุด ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เรื่องการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด

สรุปผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัย เทคนิคแม่สอด ครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่มี 1 เรื่องที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ เรื่องการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินการโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิค

แม่สอด พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินการโครงการในภาพรวมครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการดำเนินการพัฒนาห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐานของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย รองลงมามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการวางแผนพัฒนาห้องสมุดอย่างเป็นระบบ ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการจัดสรรทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด

สรุปผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินการโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

พบว่า

4.1 ผลการเปรียบเทียบร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดวิชาพื้นฐาน ประยุกต์และหมวดวิชาชีพของนักเรียนนักศึกษา พบว่า นักเรียนนักศึกษาทุกสาขาวิชามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2562 (หลังพัฒนาห้องสมุด) สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาในปีการศึกษา 2561 (ก่อนพัฒนาห้องสมุด)

4.2 ผลการประเมินนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าของนักเรียนนักศึกษา พบว่า ในภาพรวมนักเรียนนักศึกษามีนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่สูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องนักเรียนนักศึกษาจะอ่านหนังสือโดยไม่มีครูหรือผู้ปกครองสั่งให้อ่านเท่านั้น รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง นักเรียนนักศึกษาขอยืมหนังสือจากห้องสมุดไปอ่านที่บ้าน ส่วนเรื่องที่ต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง ถ้ามีเงินเหลือนักเรียนนักศึกษามักจะเก็บเพื่อซื้อหนังสือ

สรุปผลการประเมินนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าของนักเรียนนักศึกษาอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดและผลกระทบที่มีต่อการพัฒนาห้องสมุด

4.3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการให้บริการห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี พบว่า ในภาพรวมครูมีความพึงพอใจต่อการให้บริการห้องสมุดอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของห้องสมุด รองลงมาความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการบริการเมื่อนำนักเรียนนักศึกษาไปเรียน/ศึกษาค้นคว้าที่ห้องสมุด ส่วนเรื่องที่ครูมีความพึงพอใจต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องความเพียงพอของสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และสารสนเทศต่าง ๆ และเรื่องความเพียงพอของหนังสือ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และจุลสาร

สรุป ครูมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของห้องสมุดอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

4.3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดพบว่า ในภาพรวมนักเรียนนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้บริการห้องสมุดอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของห้องสมุด รองลงมาความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด ส่วนเรื่องที่นักเรียนนักศึกษามีความพึงพอใจต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องความเพียงพอของหนังสือ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และจุลสาร

สรุป นักเรียนนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้บริการของห้องสมุดอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

อภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด พบว่า ในภาพรวมครูมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนนักศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างในการใช้และศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้กับนักเรียนนักศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 195) ที่ได้ให้ความเห็นว่า ห้องสมุดสถานศึกษา เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามาก เพราะเป็นศูนย์รวมของวิชาการทั้งปวงและให้บริการทางวิชาการกับครู เป็นสถานที่ที่ครูใช้ศึกษาค้นคว้าและเตรียมบทเรียนเพื่อการเรียนการสอน และเป็นสถานที่ที่นักเรียนนักศึกษาแสวงหาความรู้ ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องวิทยาลัยจัดเตรียมห้องสมุดเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันอยู่ในยุคดิจิทัล ดังนั้นวิทยาลัยอยู่ในระหว่างการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งต้องใช้งบประมาณมากพอสมควร

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด พบว่า ในภาพรวมครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินโครงการของของณัฐกานต์ ภูมิคอนสาร (2551) เรื่อง การประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนในอำเภอวังชิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 สอดคล้องกับรายงานการประเมินโครงการของพิทยา สังขะเลขา (2555) เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตต้นแบบในโรงเรียนบ้านไผ่สูงปึก สอดคล้องกับรายงานการประเมินโครงการของ ศศิธร เสริมวิทยวงศ์ (2557) เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านกับห้องสมุดมีชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านปากบางนาคราช ที่พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการห้องสมุดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารวิทยาลัยได้เล็งเห็นความสำคัญของห้องสมุดว่ามีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนทั้งของครูและนักเรียนนักศึกษา จึงได้สนับสนุนปัจจัยเบื้องต้นที่จะใช้ในการพัฒนาห้องสมุด แต่ก็มี 1 เรื่องที่ครูวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดมีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลางและไม่ผ่านการประเมินได้แก่ เรื่องการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดเปิดสอนหลายสาขางาน ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และในแต่ละปีการศึกษามีนักเรียนนักศึกษามากตลอดรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคเรียนมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงทำให้หนังสือต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในห้องสมุดจะไม่เพียงพอต่อการใช้ของครูและนักเรียนนักศึกษา

3. จากผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินการดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด พบว่า ในภาพรวมครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินโครงการของพิทยา สังขะเลขา (2555) เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตต้นแบบในโรงเรียนบ้านไผ่สูงปึก สอดคล้องกับรายงานการประเมินโครงการของศศิธร เสริมวิทยวงศ์ (2557) เรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านกับ

ห้องสมุดมีชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านปากบางนาคราช ที่พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดอย่างเป็นระบบ โดยมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูและนักเรียนนักศึกษาก่อนที่จะวางแผนพัฒนาห้องสมุด และในการพัฒนาห้องสมุดก็นำเกณฑ์มาตรฐานของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย มาเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาห้องสมุด ดังนั้น กระบวนการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดดำเนินการไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่วนเรื่องที่ทำโครงการต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการจัดสรรทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด ทั้งนี้จะเป็นเพราะการจัดสรรทรัพยากรสารสนเทศ มีหลายขั้นตอนโดยเริ่มตั้งแต่สำรวจความต้องการ ตั้งงบประมาณการจัดซื้อ ดำเนินการจัดซื้อ ตรวจสอบการจัดซื้อ ลงทะเบียนเพื่อการให้บริการยืม-คืน ดังนั้น ในการดำเนินการดังกล่าวจึงต้องใช้เวลาพอสมควร อีกทั้งบุคลากรประจำประจำห้องสมุดมีจำนวนไม่มากและต้องทำหน้าที่หลายอย่างจึงทำให้ดำเนินการไม่รวดเร็วเท่าที่ควร

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

4.1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์และหมวดวิชาชีพของนักเรียนนักศึกษา ในปีการศึกษา 2562 (หลังพัฒนาห้องสมุด) สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาในปีการศึกษา 2561 (ก่อนพัฒนาห้องสมุด) ทุกสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปีการศึกษา 2562 ได้มีการพัฒนาห้องสมุด ครูและนักเรียนนักศึกษาได้ไปใช้ห้องสมุดเพื่อช่วยเสริมสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบมากขึ้นกว่าเดิม จึงส่งผลให้สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ในปีการศึกษา 2562 สูงกว่าปีการศึกษา 2561 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินโครงการของ Hale (2010) เรื่อง อิทธิพลของการบริการห้องสมุดที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ 12 โรงเรียนมัธยมเกรทวูด มลรัฐเวอร์จิเนีย โดยการศึกษาเปรียบเทียบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้บริการห้องสมุดและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีบรรณารักษ์แนะนำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักเรียนอีกกลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการห้องสมุด

4.2 ผลการประเมินนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าของนักเรียนนักศึกษา พบว่า ในภาพรวมนักเรียนนักศึกษามีนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ส่งผลให้นักเรียนนักศึกษามีนิสัยรักการอ่านและศึกษาค้นคว้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณิชนันท์ พลเวียงพล (2553, น. 45) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ห้องสมุดของนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จังหวัดอุดรธานี พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง รองลงมา คือ เข้าใช้เดือนละ 1-2 ครั้ง ช่วงเวลาที่เข้าใช้มากที่สุดคือเมื่อมีชั่วโมงว่าง รองลงมาคือในชั่วโมงที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้ค้นข้อมูลจากห้องสมุด

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด พบว่า ในภาพรวมครูและนักเรียนนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้บริการห้องสมุดอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง โดยครูและนักเรียนนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า เรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการพัฒนาห้องสมุดได้ส่งเสริมให้ครูและนักเรียน

นักศึกษาไปใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่วนเรื่องที่ครูมีความพึงพอใจต่ำสุดอยู่ในระดับมากมีอยู่ 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องความเพียงพอของสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และสารสนเทศต่าง ๆ และเรื่องความเพียงพอของหนังสือ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และจุลสาร ส่วนเรื่องที่นักเรียนนักศึกษามีความพึงพอใจต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องความเพียงพอของหนังสือ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และจุลสาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจำนวนหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดไม่เพียงพอต่อการใช้งานของครูและนักเรียนนักศึกษา จึงทำให้หนังสือบางรายการไม่เพียงพอต่อการใช้งานหรือถ้ามีอาจเป็นหนังสือที่พิมพ์มานานแล้วและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นำมาใช้งานเป็นการเรียนการสอนในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1.1 ควรจัดงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ รวมทั้งหนังสือ/เครื่องมืออุปกรณ์/สื่อต่าง ๆ ฯลฯ ที่จำเป็นเข้าห้องสมุด

1.2 ควรจัดประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูในแต่ละสาขาวิชาร่วมกันพิจารณาเสนอซื้อหนังสือ/สื่อที่จำเป็นและสอดคล้องกับสาขาวิชาที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดเปิดสอน

1.3 ควรดำเนินการจัดสรรทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุดให้ทันกับเวลาที่กำหนดใช้งาน เพราะมีการดำเนินการหลายขั้นตอนจนกว่าจะลงทะเบียนให้เรียบร้อยและพร้อมการให้บริการ ยืม-คืน

1.4 ควรส่งเสริมให้ครูใช้ห้องสมุดเพื่อเสริมสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาที่รับผิดชอบการสอน

1.5 ควรมีการปฐมนิเทศหรือจัดอบรมการใช้ห้องสมุดให้นักเรียนนักศึกษาใหม่ทุกต้นปีการศึกษา

1.6 ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้า รวมทั้งจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เพียงพอต่อสัดส่วนของนักเรียนนักศึกษาที่มาใช้บริการ

1.7 ควรจัดทำสรุปรายงานการให้บริการของห้องสมุดอย่างเป็นระบบและประชาสัมพันธ์ให้ครูและนักเรียนนักศึกษาทราบทุกภาคเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนนักศึกษามาใช้บริการห้องสมุด

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบความร่วมมือการให้บริการห้องสมุดของสถานศึกษาในจังหวัดตาก